

دانشکده علوم پایه

پایان نامه کارشناسی ارشد پترولوزی

بررسی ژئوشیمیایی و پترولوزی سنگ‌های گرانیتی منطقه کاریزنو، روستای چاهک (جنوب شرق فریمان، خراسان رضوی)، ایران

اساتید راهنما:

دکتر سید احمد مظاہری

دکتر سید مسعود همام

نگارنده:

فرزانه پرتوى فر

۹۱ بهار

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اظهار نامه

عنوان رساله: بررسی ژئوشیمیایی و پترولوزی سنگ‌های گرانیتی منطقه کاریزنو، روستای چاهک

(جنوب شرق فریمان، خراسان رضوی)، ایران

اینجانب فرزانه پرتوی فر دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته زمین‌شناسی دانشکده علوم پایه دانشگاه فردوسی مشهد نویسنده رساله بررسی ژئوشیمیایی و پترولوزی سنگ‌های گرانیتی منطقه کاریزنو، روستای چاهک (جنوب شرق فریمان، خراسان رضوی)، ایران تحت راهنمایی دکتر سید احمد مظاہری و دکتر سید مسعود همام معهده می‌شوم:

- تحقیقات در این رساله توسط اینجانب انجام شده و از صحت و اصالت برخوردار است.
- در استفاده از نتایج پژوهش‌های محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
- مطالب مندرج در این رساله تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی به جایی ارائه نشده است.
- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد است و مقالات مستخرج با نام "دانشگاه فردوسی مشهد" و یا "Ferdowsi University of Mashhad" به چاپ خواهد رسید.
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی رساله تاثیرگذار بوده‌اند در مقالات مستخرج از آن رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این رساله، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده، اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است.

تاریخ ۱۳۹۱/۳/۲۳

امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

حق انتشار و بهره‌برداری از نتایج این پایان‌نامه متعلق به نگارنده آن است. هرگونه کپی برداری به صورت کل پایان‌نامه یا بخشی از آن تنها با موافقت نگارنده یا کتابخانه دانشکده علوم دانشگاه فردوسی مشهد مجاز می‌باشد.

استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان‌نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی‌باشد.

متن این صفحه باید در نسخه تکثیر شده وجود داشته باشد.

چه زیبای آن روزی که پاد حرمت گذاشت و بهم رویا نیم به واقعیت پیوست...

چه زیبای آن خطای که صور تم رابر دب ورودی گذاشت. آن خطای که نگاهم به ضریح افتاد و با چشماني خیس اشک کفتم:

السلام عليك يا علي بن موسى الرضا (ع)

تقدیم به:

پیشگاه مقدس مولایی که در تامی شرایط سخت، پشتیانم بود.

تقدیم به پدر و مادر عزیز و دلوزم که همیشه سکرکزار دعاهاي خاصانه آنها هستم.

تقدیم به همسر مهران و صبورم که همیشه پشتیان و مشوق من است.

پاس و قدردانی

پاس خلق هستی را که عالم به اسرار عالم و شنا آفرینش است. او که عقل و سیاست را زیور انسان ساخت تا باکوش د غلطت خلقت، به منفوم حقیقت تعالیٰ یابد.

باشکر و پاس از اساتید کرامی و بزرگوار

جناب آقای دکتر سید احمد مظاہری و جناب آقای دکتر سید مسعود ھام اساتید راهنمای این پایان نامه، که در طی مدت تحصیل و انجام پایان نامه دلووزان ایجاد نب رایاری نمودند و از پیچ لطفی دین نور زیند و توانستم از راهنمایی های ارزشمند این بزرگواران برهمند شوم. از خداوند منان برای این عزیزان سلامتی و توفیق روز افرون آرزومندم.

باشکر از اساتید بزرگوار جناب آقای دکتر خسرو ابراهیمی و جناب آقای دکتر ابوالفضل سلطانی که به عنوان اساتید مدح عو، زحمت داوری این پایان نامه را برعهده گرفتند. از خداوند سجان برای ایشان آرزوی سلامتی و توفیق روز افرون را خواهانم.

واز خانم هامندس مریم اکرمی، هندس مدیع شهواری و آقای هندس شهروز بیازاده و کلیه دوستانی که به نوعی در انجام و اتمام این پایان نامه یاریم نمودند و

نهاشان در این نوشتۀ ذکر نشده صمیمانه پاسگذاری می کنم.

باشکر از خانواده عزیزو همسر مهربانم که در این سال ها صبورانه پشتیبان و مشوق من بودند.

فرزنه پرتوی فر

چکیده:

منطقه مورد مطالعه در شمال شرق ایران در حدود ۱۴۱ کیلومتری جنوب شرقی مشهد و ۶۶ کیلومتری جنوب شرق فریمان قرار دارد. این محدوده در عرض جغرافیایی "۵۰° ۳۵' ۱۹" تا "۳۵° ۲۱' ۵۱" شمالی و طول جغرافیایی "۹° ۲۱' ۳۵" تا "۶۰° ۱۲' شرقی و در زون سبزوار (ایران مرکزی) قرار گرفته است. مطالعات صحرایی، پتروگرافی و ژئوشیمیایی با تمرکز بر روی دو نوع توده مافیک (گابرو) و فلسیک (گرانودیوریت، مونزوگرانیت و سینوگرانیت) در منطقه انجام گرفته است. دولومیت‌های تبلور مجدد یافته (پروتروزئیک)، سنگ‌آهک (کرتاسه پایینی)، ماسه‌سنگ، سیلتاستون و مارن‌های قرمز (نیوزن) نیز در منطقه رخنمون دارند. سن سنگ‌های پلوتونی، پرکامبرین تعیین شده است. برخی از کانی‌های موجود در این توده‌ها نشانه‌هایی از دگریختی را نشان می‌دهند که حاصل پدیده میلیونیتی شدن در گرانیتوئیدها است. کانی فلسیک غالباً در تمام سنگ‌های نفوذی منطقه پلازیوکلاز است که معمولاً سرسیتی شده است. آلکالی فلدسپارها نیز از نوع ارتوکلاز و دارای بافت میکروپرتیتی می‌باشند. کانی‌های فرومیزین غالباً از نوع هورنبلند و بیوتیت بوده و تأییدی بر تبلور ماقما در حضور آب هستند. وجود کانی‌های ثانویه فراوان نظیر کلریت، اپیدوت، سرسیت و کانی‌های رسی در اکثر نمونه‌ها بیانگر عملکرد آلتراسیون هیدروترمال دمای متوسط تا پایین است. شواهد صحرایی، پتروگرافی و ژئوشیمیایی، عملکرد یک فرایند اختلاط ماقمایی را تأیید می‌نماید. سنگ‌های فلسیک دارای ماهیت کالک‌آلکالن پتابسیم متوسط بوده و سنگ‌های مافیک در زمرة تولئیتی پتابسیم پایین می‌باشند و از نظر درجه اشباع از آلومین گابروها در محدوده متاآلومین و بقیه نمونه‌ها در محدوده پرآلومین قرار می‌گیرند. دمای تشکیل توده گرانیتوئیدی $790^{\circ} - 770$ در حداقل فشار لیتواستاتیک می‌باشد و فشار بخار آب در زمان تشکیل نمونه‌های گرانیتی در محدوده فشار بخار آب کمتر از ۱ تا ۵ کیلوبار قرار می‌گیرد، همچنین عمق تشکیل سنگ‌های مذکور حدود $30 - 20$ کیلومتر می‌باشد و حداقل عمق جایگزینی آن 5 Km می‌باشد و مؤثرترین فاز آبدار کانی بیوتیت بوده است.

رفتار اکسیدهای عناصر اصلی، فرعی و خاکی کمیاب در مقابل SiO_2 وجود دو نوع توده فلسیک و مافیک و روند عادی تفریق را در ماقمای فلسیک نشان می‌دهد و حاکی از پیوستگی طیف ترکیب سنگی توده و تشکیل آن از تفریق یک ماقمای بازیک اولیه است. از لحاظ تقسیم بندی‌های ژنتیکی، توده گرانیتوئیدی مذکور از نوع I و سری مگنتیت می‌باشد. دیاگرام‌های بهنجار شده عناصر کمیاب و ناسازگار این سنگ‌ها نسبت به کندریت، گوشته اولیه و مورب غنی شدگی آن‌ها از عناصر کمیاب سبک و تهی شدگی از عناصر کمیاب سنگین را نشان می‌دهد. این ویژگی از خصوصیات بارز سنگ‌های کالک‌آلکالن قوس آتشفسانی زون‌های فرورانش حاشیه قاره‌ای است.

فهرست مطالب

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات

۱	۱-۱) مقدمه
۲	۲-۱) موقعیت جغرافیایی منطقه
۳	۳-۱) راههای ارتباطی منطقه
۴	۴-۱) شاخص های اجتماعی و اقلیمی محدوده مورد مطالعه
۴	۴-۱) وضعیت آب و هوایی و پوشش گیاهی منطقه مورد مطالعه
۵	۵-۱) توبوگرافی و زئومورفولوژی
۷	۷-۱) تاریخچه مطالعاتی قبلی
۸	۸-۱) هدف از مطالعه
۹	۹-۱) روش مطالعه
۹	۹-۱) مطالعات کتابخانه ای
۹	۹-۱) مطالعات آزمایشگاهی اولیه
۹	۹-۱) مطالعات صحرایی
۱۰	۹-۱) مطالعات آزمایشگاهی
۱۰	۹-۱) تعبیر و تفسیر نتایج

فصل دوم: زمین شناسی و تکتونیک

۱۲	۱-۲) مقدمه
۱۴	۱-۱-۲) بلوک لوت
۱۴	۱-۲) زون تکنار
۱۵	۱-۲) زون سبزوار
۱۷	۲-۲) خلاصه چینه شناسی منطقه فریمان
۱۷	۲-۲) پروتروزوئیک
۱۸	۲-۲) پالئوزوئیک
۱۹	۲-۲) مزوزوئیک
۱۹	۲-۲) سنوزوئیک
۲۰	۳-۲) بررسی های صحرایی منطقه مورد مطالعه
۲۰	۳-۲) محدوده های پیکره آذرین منطقه مورد مطالعه
۲۱	۳-۲) سنگ های مافیک

فهرست مطالب

۲۲	۴-۲) تکنونیک و زمین شناسی ساختمانی.
۲۲	۵-۲) مهمترین گسل های محدوده مطالعاتی.
۲۲	۱-۵-۲) گسل درونه (گسل بزرگ کویر).
۲۳	۲-۵-۲) کمان ماقمایی شمال گسل درونه
۲۳	۳-۵-۲) گسل بینا لود
۲۴	۶-۲) تکنونیک و زمین شناسی ساختمانی منطقه مورد مطالعه

فصل سوم : پتروگرافی

۲۷	۱-۳) مقدمه
۲۷	۳-۳) بررسی دگرسانی در نمونه های مورد مطالعه
۲۸	الف) دگرسانی کلریتی
۲۸	ب) دگرسانی سریسیتی
۲۹	ج) دگرسانی سوسوریتی
۲۹	د) دگرسانی اورالیتی
۲۹	ه) دگرسانی آژیلیک
۳۰	و) دگرسانی پروپیلی تیک
۳۰	ز) دگرسانی کربناتی
۳۰	ی) دگرسانی سیلیسی
۳۰	۳-۳) بافت شناسی
۳۰	الف) بافت هیپیدیومورف گرانولار
۳۱	ب) بافت پورفیری
۳۱	ج) بافت پرتیت
۳۱	د) بافت گرافیکی
۳۲	ه) بافت پوئی کیلیتیک
۳۲	و) بافت افیتیک و ساب افیتیک
۳۲	۴-۳) اختصاصات سنگ شناسی گابروها
۳۲	۱-۴-۳) خواص ماکروسکوپی
۳۳	۲-۴-۳) خواص میکروسکوپی
۳۵	۵-۳) اختصاصات سنگ شناسی گرانودیوریت ها
۳۵	۱-۵-۳) خواص ماکروسکوپی

فهرست مطالب

۳۵	۲-۵-۳ خواص میکروسکوپی
۳۷	۶-۳ اختصاصات سنگ شناسی مونزوگرانیت ها
۳۷	۶-۳ (۱) خواص ماکروسکوپی
۳۸	۶-۳ (۲) خواص میکروسکوپی
۴۰	۶-۳ اختصاصات سنگ شناسی سینوگرانیت ها
۴۰	۷-۳ (۱) خواص ماکروسکوپی
۴۰	۷-۳ (۲) خواص میکروسکوپی
۴۳	۸-۳ مطالعه انکلاوهای
۴۳	۹-۳ اختصاصات سنگ شناسی میلینیت ها و سنگ های کاتاکلاستیکی
۴۴	۹-۳ (۱) شواهد دگر شکلی در توده گرانیتوئیدی مورد مطالعه
۴۴	الف) کوارتز
۴۶	ب) پلازیوکلاز
۴۷	ج) فلدسپات آلکالن
۴۹	د) بیوتیت ها
۵۰	۹-۳ (۲) دمای احتمالی در زمان دگرشکلی در زون های برشی
۵۱	۱۰-۳ (۱) خلاصه

فصل چهارم: ژئوشیمی

۵۴	۴-۱) مقدمه
۵۶	۴-۱-۱) به صد رساندن داده ها
۵۷	۴-۱-۲) محاسبه Fe_2O_3 و FeO از آهن کل
۵۸	۴-۲) استفاده از نتایج تجزیه های شیمیابی
۶۰	۴-۲-۱) استفاده از نتایج تجزیه های شیمیابی عنصر اصلی نمونه های مورد مطالعه در رده بندی و نامگذاری شیمیابی
۶۰	۴-۲-۲) توده گرانیتوئیدی چاهک
۶۰	۴-۲-۳) طبقه بندی بر اساس ترکیب نورماتیو
۶۰	الف) رده بندی نورماتیو اشتراکایکایزن و لی مایتره (Streckeisen and Le Maitre , 1979)
۶۱	ب) رده بندی نورماتیو با استفاده از روش اصلاحی مولر و براون (Muller and Brown, 1977) و کمک گرفتن از نمودار اشتراکایکایزن (Streckeisen, 1976)

فهرست مطالب

۶۳	۲-۱-۲-۴) طبقه بندی با استفاده مستقیم از ترکیب شیمیایی.....
۶۳	۱-۲-۱-۲-۴) طبقه بندی با استفاده از عناصر اصلی به استثنای اکسیژن (نسبت‌های کاتیونی)
۶۳	الف) طبقه بندی دلارش و همکاران(De la roche, et al. 1980)
۶۴	۲-۱-۲-۴) طبقه بندی با استفاده از مجموع آلکالن در مقابل سیلیس.....
۶۴	الف) طبقه بندی شیمیایی میدلموست (Middlemost , 1985, 1994)
۶۵	۳-۴) پترولوزی.....
۶۶	۱-۳-۴) تعیین سری ماگمای.....
۶۶	الف) نمودار مجموع آلکالن در مقابل سیلیس ایروین و باراگار(Irvin & Baragar 1971)
۶۷	ب) نمودار AFM ایروین و باراگار(Irvin & Baragar, 1974)
۶۷	ج) نمودار $K_2O - SiO_2$ (Peccerillo and Taylor 1976)
۶۸	۲-۳-۴) درجه اشباع از آلومین(ASI) سنگ های گرانیتوئیدی منطقه چاهک.....
۶۸	الف) دیاگرام A/NK - A/CNK ..(Shand,1949)
۶۷	ب) نمودار ویلاسکا و همکاران(Villaseca et al, 1998)
۷۰	ج) دیاگرام $A / CNK - SiO_2$ (Chappell and White, 1974)
۷۰	۳-۳-۴) تعیین شرایط تقریبی حرارت و بخار آب تشکیل توده های فلزیک.....
۷۳	۴-۳-۴) تعیین عمق تشکیل توده های فلزیک.....
۷۴	۴-۳-۴) تعیین عمق جایگزینی توده های فلزیک.....
۷۴	۶-۳-۴) منشأ آب در تولید ماگماهای گرانیتوئیدی.....
۷۵	۴-۴) استفاده از نتایج تجزیه های شیمیایی نمونه های مورد مطالعه برای بررسی روندهای تغییرات آنها.....
۷۶	۴-۴-۱) دیاگرام درصد اکسید - درصد سیلیس هارکر(Harker, 1909)
۷۶	۴-۴-۲) دیاگرام اندیس تفریق در مقابل اکسیدهای عناصر اصلی تورنتن و تاتل (Thornton & Tuttle, 1960)
۷۷	۴-۴-۳) دیاگرام اندیس انجاماد در برابر اکسید های عناصر اصلی کونو (Kuno, 1959)
۷۸	الف) روند تغییرات عناصر اصلی.....
۸۴	ب) استفاده از عناصر کمیاب در بررسی روندهای تحولات توده نفوذی.....
۹۱	۴-۵) روند تغییرات عناصر کمیاب بر اساس نمودارهای عنکبوتی...(Spider diagram)
۹۳	۴-۶) عناصر نادر خاکی(REE).....
۹۴	۴-۶-۱) نمودارهای عنکبوتی عناصر نادر خاکی(REE).....
۹۷	۷-۴) خلاصه.....
۱۰۰	۱-۵) مقدمه.....

فصل پنجم : منشأ و محیط تکتونیکی

فهرست مطالب

۲-۵) انواع رده بندی گرانیتوئیدها.....	۱۰۰
۳-۵) معیارهای لازم برای تشخیص گرانیت های نوع I و S.....	۱۰۲
۴-۳-۵) مطالعات صحرایی.....	۱۰۴
۲-۳-۵) معیارهای سنگ شناسی.....	۱۰۴
۳-۳-۵) معیارهای شیمیایی.....	۱۰۵
۴- ۵) تقسیم بندی ژنتیکی توده گرانیتوئیدی چاهک.....	۱۰۶
الف) نمودار Na ₂ O در مقابل K ₂ O ، چپل و وايت (Chappell and White, 2001).....	۱۰۸
ب) نمودار SiO ₂ در مقابل Rb/Zr ، هاریس (Harris, 1986).....	۱۰۸
ج) نمودار A/CNK در مقابل SiO ₂ ، چپل و وايت (Chappell and White, 1983).....	۱۰۸
د) نمودار Zn در مقابل SiO ₂ ، کولینس و همکاران (Collins and Others, 1982).....	۱۰۸
ه) نمودار Ga در مقابل Al ₂ O ₃ ، پچل و وايت (Chappell and White, 1983).....	۱۰۸
و) نمودار مثلثی (Al ₂ O ₃ - Na ₂ O - K ₂ O) - (CaO) - (FeO + MgO) and Others, 1980 (Takahashi.....	۱۰۸
۵- ۵) گرانیت های دو رگه (هیبریدی).....	۱۰۹
۶- ۵) بررسی جایگاه تکتونیکی توده گرانیتوئیدی چاهک.....	۱۱۲
۶- ۵) جایگاه تکتونیکی توده گرانیتوئیدی مورد مطالعه بر اساس عناصر کمیاب.....	۱۱۳
۶- ۵-۱) رده بندی پیرس و همکاران (Pearce and Others, 1984).....	۱۱۳
الف) نمودار متمایز کننده بر اساس Nb - SiO ₂	۱۱۴
ب) نمودار متمایز کننده بر اساس Nb - Y.....	۱۱۴
ج) نمودار متمایز کننده بر اساس Rb - (Y+Nb).....	۱۱۴
د) نمودار متمایز کننده بر اساس Y - SiO ₂	۱۱۴
ه) نمودار متمایز کننده بر اساس Rb - SiO ₂	۱۱۴
۶- ۵-۲-۱) نمودارهای مولر و گراوز (Muller and Groves 1997).....	۱۱۵
۶- ۵-۲) جایگاه تکتونیکی توده گرانیتوئیدی مورد مطالعه بر اساس عناصر اصلی.....	۱۱۶
۶- ۵-۲-۱) رده بندی باچلور و بودن (Batchelor and Bowden, 1985).....	۱۱۶
۶- ۵-۲-۲) رده بندی مانیار و پیکولی (Maniar & Piccoli, 1989).....	۱۱۷
۶- ۵-۲-۳) طبقه بندی باربارین (Barbarin, 1999).....	۱۲۰
۷- ۵) پتروژنز توده گرانیتوئیدی چاهک.....	۱۲۴

فهرست مطالب

۱۲۵.....	۱-۷-۵ منشأ مagmaهای واحدهای گرانودیوریت، مونزوگرانیت و سینوگرانیت
۱۲۶	۲-۷-۵ منشأ magmaهای واحد گابرو
۱۲۷.....	۳-۷-۵ مدل تشکیل magmaهای مادر واحد مافیک و واحدهای فلزیک
۱۲۹.....	۸-۵ خلاصه

فصل ششم: نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۳۲.....	۶) نتیجه گیری
۱۳۶.....	۷) پیشنهادات

فصل هفتم: منابع

۱۳۸.....	منابع فارسی
۱۳۹.....	منابع انگلیسی

فهرست شکل ها

فهرست شکل ها

فصل اول: کلیات

شکل (۱-۱) تصویر ماهواره ای از منطقه که در آن گرانیتوئیدهای مورد بررسی نمایش داده شده است.....	۳
شکل (۱-۲) موقعیت جغرافیایی و راههای دسترسی به منطقه.....	۴
شکل (۱-۳) موقعیت شهرستان تربت جام و فریمان نسبت به شهرستانهای اطراف.....	۷

فصل دوم : زمین شناسی و تکتونیک

شکل (۲-۱) واحدهای ساختمانی و گسترش حوضه های رسوبی ایران (افتخار نژاد ۱۳۵۹)	۱۲
شکل (۲-۲) واحدهای زمین شناختی و ساختمانی ایران (آقاباتی، ۱۳۸۵)	۱۳
شکل (۲-۳) واحدهای ساختمانی - رسوبی ایران (نبوی ۱۳۵۵)	۱۴
شکل (۴-۲) زیر پهنه های ایران مرکزی و موقعیت بلوک سبزوار از دیدگاه علوی (۱۹۹۱)	۱۶
شکل (۵-۲) موقعیت محدوده مطالعه در نقشه زمین شناسی KARIZ NOW ۱:۱۰۰۰۰	۱۷
شکل (۶-۲) نمایش گسل های احاطه کننده زون سبزوار.....	۲۳

فصل سوم : پتروگرافی

شکل (۱-۳ الف) تصویر نمای نزدیک صحرایی از واحد گابر و.....	۳۳
شکل (۱-۳ ب) نمای نزدیک صحرایی از واحد متاگابر و.....	۳۳
شکل (۱-۳ ج) نمونه دستی از واحد سنگی گابر و.....	۳۳
شکل (۲-۳ الف) بافت هیپیدیومورف گرانولار در یک نمونه گابر و به همراه کانی های اصلی (xpl)	۳۴
شکل (۲-۳ ب) ماکل های پلی سنتتیک و آلبیتی در پلازیوکلاز و تبدیل آنها به سرسیت و خانواده اپیدوت و تبدیل پیروکسن به آمفیبول (xpl)	۳۴
شکل (۳-۳ الف) تصویر نمای نزدیک صحرایی و انکلاو مافیک در یک واحد گرانودیوریت.....	۳۵
شکل (۳-۳ ب) نمونه دستی از واحد سنگی گرانودیوریت.....	۳۵
شکل (۴-۳ الف) بافت پورفیری در یک نمونه گرانودیوریت (xpl)	۳۷
شکل (۴-۳ ب) بافت گرانولار در گرانودیوریت (xpl)	۳۷
شکل (۴-۳ ج) رگچه های اکسید آهن در یک نمونه گرانودیوریت میلونیتی شده (xpl)	۳۷
شکل (۴-۴ د) کانی های فرعی زیرکن، آپاتیت در یک نمونه گرانودیوریت که به صورت ادخال در یک آلکالی فلدسپات می باشند و تبدیل بیوتیت به کلریت (xpl)	۳۷

فهرست شکل ها

۳۷	شکل (۵-۳ الف) تصویر نمای نزدیک صحرایی.
۳۷	شکل (۵-۳ ب) نمونه دستی از واحد سنگی مونزوگرانیت.
۳۹	شکل (۶-۳ الف) بافت پرتیت و پوئی کیلیتیک در یک نمونه مونزوگرانیت (xpl).
۳۹	شکل (۶-۳ ب) ماکل پلی سنتیک در پلاژیوکلازها و تجزیه آنها به کانی های سرسیت و اپیدوت (xpl).
۳۹	شکل (۶-۳ ج) ارتوز با ماکل کارلسbad و بافت پوئی کیلیتیک (al) (xpl).
۳۹	شکل (۶-۳ د) چند رنگی سبز در بیوتیت (al) (ppl).
۳۹	شکل (۶-۳ ه) رگه های کلسیت در یک نمونه مونزوگرانیت (xpl).
۳۹	شکل (۶-۳ و) انکلاو میکروگرانیتیود در یک نمونه مونزوگرانیت.
۴۰	شکل (۷-۳ الف) تصویر نمای نزدیک صحرایی.
۴۰	شکل (۷-۳ ب) نمونه دستی از واحد سنگی سینوگرانیت.
۴۲	شکل (۸-۳ الف) بافت هیپیدیومورف گرانولار به همراه کانی های اصلی در سینوگرانیت (xpl).
۴۲	شکل (۸-۳ ب) بافت های فرعی پرتیتی و پوئی کیلیتیک به همراه بیوتیتها که در حال تبدیل شدن به کلریت در یک نمونه سینوگرانیت می باشند (xpl).
۴۲	شکل (۸-۳ ج) بافت گرافیکی در یک نمونه سینوگرانیت (xpl).
۴۲	شکل (۸-۳ د) پلاژیوکلازها قسمت عمده آنها هوازده شده و به سرسیت تبدیل شده اند (xpl).
۴۲	شکل (۸-۳ ه) ماکل مشبك (میکروکلین) در یک نمونه آلکالی فلدسپار (xpl).
۴۲	شکل (۸-۳ و) تبدیل بلورهای فلدسپات آلکالن به کانی های رسی (xpl).
۴۴	شکل (۹-۳ الف) تصویر نمای نزدیک صحرایی از واحد مونزوگرانیت میلیونیتی شده.
۴۴	شکل (۹-۳ ب) نمونه دستی از واحد سنگی سینوگرانیت میلیونیتی شده.
۴۵	شکل (۱۰-۳ الف) خاموشی موجی شدید و خردشده در کوارتز (xpl).
۴۵	شکل (۱۰-۳ ب) خاموشی پینهای در کوارتز.
۴۵	شکل (۱۰-۳ ج) ساخت ساب ماقمایی در کوارتز (xpl).
۴۵	شکل (۱۰-۳ د) دانه های نوپدید و دندان ارهای کوارتز (xpl).
۴۵	شکل (۱۰-۳ ه) ریز ساختار هسته - گوشته در کوارتز (xpl).
۴۵	شکل (۱۰-۳ او) روبان های کوارتز در میلیونیت ها (xpl).
۴۶	شکل (۱۱-۳ الف) خمیدگی ماکل در پلاژیوکلاز (xpl).
۴۶	شکل (۱۱-۳ ب) گسترش شکستگی و ساخت ساب ماقمایی در پلاژیوکلاز (xpl).
۴۶	شکل (۱۱-۳ ج) ساختار بالشتک های دومینوی در پلاژیوکلاز (xpl).
۴۶	شکل (۱۱-۳ د) ماکل های تغییر ساختاری در پلاژیوکلاز (xpl).
۴۸	شکل (۱۱-۳ الف) ساخت ساب ماقمایی در ارتوز (xpl).

فهرست شکل ها

۴۸	شکل(۱۲-۳ ب) عدسی های ارتوز کلاز (xpl)
۴۸	شکل(۱۲-۳ ج) دوقلویی نیمه موازی میکرو کلین (xpl)
۴۸	شکل(۱۲-۳ د) ریز ساختار دومینویی و خاموشی موجی در ارتوز کلاز (xpl)
۴۸	شکل(۱۲-۳ ه) حاشیه نامنظم و خورده شده در ارتوز (xpl)
۴۸	شکل(۱۲-۳ و) پر تیت شعله ای در فلدسپات قلیایی. (xpl)
۴۹	شکل(۱۳-۳ الف) خمچ جزئی در بیوتیت (xpl)
۴۹	شکل(۱۳-۳ ب) طویل شدگی و چین خوردگی در بیوتیت (ppl)
۴۹	شکل(۱۳-۳ ج) ریز ساختار پولک ماهی در بیوتیت (ppl)
فصل چهارم: ژئوشیمی	
۵۴	شکل(۴-۱) نمودار جربانی که فرایندهای اصلی کنترل کننده ترکیب شیمیایی سنگ های آذرین را نشان می دهد
۵۷	شکل(۴-۲) دیاگرام سیلیس - آلکالی (لومتر ۱۹۷۶) و نسبت $(\text{FeO} + \text{Fe}_2\text{O}_3) / \text{FeO}$ جهت سنگ های آذرین درونی و سنگ های متعلق به مجموعه های افیولیتی
۶۱	شکل(۴-۳) طبقه بندی ماتیو (Streckeisen and Le Maitre, 1979) برای سنگ های گرانیتوئیدی
۶۲	شکل(۴-۴) نمودار مولر و براون (Muller and Brown, 1977) برای مشخص کردن درصد فلدسپات های آلکالن سنگ مورد نظر نسبت به کل فلدسپات های سازنده آن سنگ
۶۲	شکل(۴-۵) دیاگرام QAP مودال (Streckeisen, 1976) بر پایه روش اصلاحی مولر و براون
۶۴	شکل(۶-۴) نمودار (De la roche, et al. 1980)
۶۵	شکل(۷-۴) نمودار (Middlemost, 1985)
۶۵	شکل(۸-۴) نمودار (Middlemost, 1994)
۶۶	شکل(۹-۴) نمودار مجموع آلکالن در مقابل سیلیس (Irvin & Baragar 1971)
۶۷	شکل(۱۰-۴) نمودار AFM (Irvin & Baragar, 1974)
۶۷	شکل(۱۱-۴) نمودار $\text{K}_2\text{O} - \text{SiO}_2$ (Peccerillo and Taylor 1976)
۶۹	شکل(۱۲-۴) نمودار نسبت مولی A/NK - A/CNK - A/CNK (Shand, 1949)
۶۹	شکل(۱۳-۴) نمودار نسبت کاتیون ها به منظور تعیین اندیس آلمینیوم سنگ های آذرین (Villaseca et al, 1998)
۷۰	شکل(۱۴-۴) نمودار SiO_2 در مقابل A / CNK (Chappell and White, 1974)
۷۱	شکل(۱۵-۴) روابط ذوب ترکیبات گرانیتی و گرانیتوئیدی منحنی سولیدوس اشباع از آب برای گرانیت و گرانودیوریت

فهرست شکل ها

شكل(۱۶-۴)نمودار Ab – Or – Q – Kbar ۵ (از تاتل و بون و ۱۹۸۵، لوتھ و همکاران ۷۲.....(1964)
شكل(۱۷-۴) منحنی پایداری موسکویت (AB) و منحنی ذوب گرانیت (DC) با هم مقایسه شده است تنها در شرایط ۷۲..... ADS در مایع گرانیتی موسکویت متبلور می شود.
شكل(۱۸-۴)وابستگی موقعیت مرز میدان کوارتز – آلکالن فلدسپات به PH_2O و تراکم F Manning & Others, (1981).....(1981) ۷۳.....
شكل(۱۹-۴)نمودار لگاریتمی Rb – Sr برای تعیین عمق تشکیل (Condie, 1976).....
شكل(۲۰)نمودارهای تغییرات اکسیدهای عناصر اصلی نمونه های مورد مطالعه در مقابل تغییرات SiO_2 Harker, (1909).....(1909) ۸۱.....
شكل(۲۱-۴) نمودارهای تغییرات اکسید های عناصر اصلی نمونه های مورد مطالعه در مقابل اندیس تفریق (Thornton & Tuttle, 1960).....(1960) ۸۲.....
شكل(۲۲-۴) نمودارهای تغییرات اکسید های عناصر اصلی نمونه های مورد مطالعه در مقابل اندیس انجماد (Kuno, 1959).....(1959) ۸۳.....
شكل(۲۳-۴)الف) نمودار Rb در مقابل K_2O87 شكل(۲۳-۴)ب) نمودار Ba در مقابل K_2O87
شكل(۲۴-۴)نمودار تغییرات عناصر فرعی و کمیاب نمونه های مورد مطالعه در مقابل تغییرات SiO_2 (Harker, 1909).....(1909) 88.....
شكل(۲۵-۴) نمودار تغییرات عناصر فرعی و کمیاب نمونه های مورد مطالعه در مقابل تغییرات DI (Harker, 1909).....(1909) 89.....
شكل(۲۶-۴) نمودار تغییرات عناصر فرعی و کمیاب نمونه های مورد مطالعه در مقابل تغییرات SI (Harker, 1909).....(1909) 90.....
شكل(۲۷-۴) نمودار عنکبوتی چند عنصری نرمالیز شده الف) واحد گابرویی ب) واحدهای گرانودیوریت، مونزوگرانیت و سینوگرانیت که نسبت به کندریت (Thompson, 1982) بهنجار سازی شده اند.....93.....
شكل(۲۸-۴) الگوی فراوانی عناصر کمیاب خاکی الف) واحد گابرویی ب) واحدهای گرانودیوریت، مونزوگرانیت و سینوگرانیت که با کندریت (Boynton, 1984) به هنجار سازی شده اند.....94.....
فصل پنجم : منشأ و محیط تکتونیکی
شكل(۵-۱الف) روند خطی منفی تغییرات $\text{CaO} - \text{SiO}_2$ در نمونه های مورد مطالعه (Sezmark and Others, 1981).....(108)
شكل (۵-۱ب) رابطه مثبت Th در مقابل SiO_2 در نمونه های مورد مطالعه (Chappell and White, 1992).....(108)

فهرست شکل ها

- شکل (۱-۵) رابطه منفی تغییرات P_2O_5 در مقابل SiO_2 در نمونه های مورد مطالعه (Chappell and White, 1992) ۱۰۸
- شکل (۲-۵) نمودارهای لازم جهت تفکیک گرانیتوئیدهای نوع S, I و A ۱۰۹
- شکل (۳-۵) نمودار Na_2O در مقابل K_2O چپل و وايت (Chappell and White, 2001) ۱۰۹
- شکل (۴-۵) نمودار SiO_2 در مقابل Rb/Zr (Harris, 1986) ۱۰۹
- شکل (۵-۵) نمودار A/CNK در مقابل SiO_2 (Chappell and White, 1983) ۱۰۹
- شکل (۵-۵) نمودار Zn در مقابل SiO_2 (Collins and Others, 1982) ۱۰۹
- شکل (۵-۵) نمودار Ga در مقابل Al_2O_3 (Chappell and White, 1983) ۱۰۹
- شکل (۵-۳) الگوی تکتونیکی ممکن در رابطه با انواع گرانیتوئیدها و محیط تکتونیکی آنها (Castro and Other, 1991) ۱۱۱
- شکل (۴-۵) نمودارهای متمایز کننده محیط های تکتونیکی گرانیتوئید مورد مطالعه (Pearce and Others, 1984) ۱۱۵
- شکل (۴-۵) (الف) نمودار تغییرات $Nb - SiO_2$ ۱۱۵
- شکل (۴-۵) (ب) نمودار متمایز کننده بر اساس (Nb-Y) ۱۱۵
- شکل (۴-۵) (ج) نمودار متمایز کننده بر اساس (Rb - (Y+Nb)) ۱۱۵
- شکل (۴-۵) (د) نمودار متمایز کننده بر اساس (Y - SiO_2) ۱۱۵
- شکل (۴-۵) (ه) نمودار متمایز کننده بر اساس (Rb - SiO_2) ۱۱۵
- شکل (۵-۵) نمودارهای الف. $Zr/Al_2O_3 - TiO_2/Al_2O_3$ و ب. $Y - Zr$ ۱۱۶
- شکل (۶-۵) نمودار تغییرات پارامترهای R_1 و R_2 جهت تفکیک محیط زمین ساختی گرانیتوئیدها (Batchelor and Bowden, 1985) ۱۱۷
- شکل (۷-۵) مراحل تدریجی انواع محیط تکتونیکی سنگ های گرانیتوئیدی (Maniar & Piccoli, 1989) ۱۱۹
- شکل (۸-۵) نمودارهای متمایز کننده محیط های تکتونیکی گرانیتوئیدهای مورد مطالعه (Maniar & Piccoli, 1989) ۱۲۰
- شکل (۹-۵) معرفی منشأ گرانیتوئیدها بر اساس تقسیم بندي باربارین (Barbarin, 1999) ۱۲۳
- شکل (۱۰-۵) قلمرو ترکیبی گدازه های تجربی مشتق از گداخت پلیت ها، متاگریوک ها و آمفیبولیت ها (Patino o Douce A.C (1995),(1996),(1998) ۱۲۶
- شکل (۱۱-۵) مدل تشکیل ماقمای مادر واحدهای مافیک و فلزیک ۱۲۸

فهرست شکل ها

- شکل(۱۲-۵) مدل تشکیل ماقمای مادر واحدهای مافیک و فلزیک منطقه مورد مطالعه و نشان دادن پدیده ۱۲۸
۱۲۸ و ذوب بخشی پروتولیت‌های پوسته قاره‌ای (underplating)

فهرست جداول

فهرست جداول

فصل چهارم: ژئوشیمی

جدول (۴-۱) نتایج آنالیز شیمیایی عناصر اصلی و فرعی به روش XRF و شیمی تر و سنجش عناصر نادر خاکی توسط روش ICP- MS	۵۵
جدول (۴-۲) داده های به صدرسانده شده و تفکیک آهن ۲ و ۳ از آهن کل	۵۸
جدول (۴-۳) نتایج محاسبه نورماتیو	۶۰
جدول (۴-۴) درصد نورماتیو سه پارامتر ارتوز، آلبیت و آتیت	۶۲
جدول (۴-۵) مقادیر میلی کاتیون عناصر اصلی انتخابی و پارامترهای R_1 و R_2 نمونه های منطقه مورد مطالعه	۶۴
جدول (۴-۶) پارامترهای A,C,N,K و نسبت A/CNK در نمونه های مورد مطالعه	۶۸
جدول (۴-۷) پارامتر های DI و SI	۷۷

فصل پنجم : منشا و محیط تکتونیکی

جدول (۵-۱) مشخصات گرانیت های S,I,A, az (Kleeman and Twist, 1989)	۱۰۳
جدول (۵-۲) معیارهای صحرایی جهت تفکیک گرانیت های نوع I و S	۱۰۴
جدول (۵-۳) معیارهای کانی شناسی و پتروگرافی جهت تفکیک گرانیت های نوع I و S	۱۰۵
جدول (۵-۴) ویژگی های شیمیایی گرانیت های نوع I و S	۱۰۶
جدول (۵-۵) ویژگی های عمده انواع گرانیتوئیدهای واپسته به محیط های کوهزایی (اوروزنیک)، Castro and Other, (1991)	۱۱۲
جدول (۵-۶) خصوصیات شیمیایی گرانیتوئیدها (Barbarin, 1999)	۱۲۱
جدول (۵-۷) خصوصیات کانی شناسی و پتروگرافی گرانیتوئیدها (Barbarin, 1999)	۱۲۲
جدول (۵-۸) منشا و محیط تکتونیکی گرانیتوئیدها (Barbarin, 1999)	۱۲۳
جدول (۵-۹) تقسیم بندی گرانیتوئیدها براساس محیط تکتونیکی (Blevin, 2004)	۱۲۴

فصل اول:

مکاتب

۸۰